

شماره - نهم
آذر ماه - ۱۳۴۶

اکنون از ما

دوره - سی و ششم
شماره - ۹

تاسیس بهمن ماه - ۱۳۹۸ شمسی

(مؤسس : استاد سخن : مرحوم وحید دستگردی)
(صاحب امتیاز و نگارنده : محمود وحید زاده دستگردی - نسیم)

دخالت‌های ناروا

جامعه شناسانیکه در روحیات و خصوصیات ملل و اقوام از لحاظ روانی و کیفیات اخلاقی تحقیق و تتبع مینمایند میگویند هر جامعه‌ای دارای صفات و عادات مخصوص بخود میباشد که غالباً جوامع دیگر فاقد آن بوده خواه این عادات و صفات پسندیده و مستحسن باشند یا ناپسندیده و مستهجن .

یکی از اختصاصات روحی ما ایرانیان هم که هر چه ناستوده و نکوهیده باشد نباید از ذکر آن اغماض و چشم پوشی نمود این است که هر فردی اگر فرضاً هم جاهل و عامی باشد خود را در همه دانشها و فننها استادی یگانه و ماهری بیهمتا میدانند .

در محفل‌ی اگر سخن از عالم پزشکی بمیان آید هر کس مطابق اندیشه خود در اطراف طرق طبابت و معالجه امراض اظهار نظر میکند و چون از معماری و ساختمان حرفی بر زبان جاری گردد خود را متخصص این فن میدانند .

خدای نا کرده اگر بحثی از ادبیات و فلسفه و سیاست بمیان آید آنوقت میدان پرگوئی و خودنمایی فراخ‌تر گردیده همه مرکب ادعا را بجولان در می‌آورند و می‌کوشند که در مسابقهٔ تظاهر و خودی نشان دادن از دیگری باز پس نمانند .

این روش و خوی نا بخردانه متأسفانه از دیر باز در میان جامعهٔ ما رواج داشته هنوز هم با همه زشتیها و معایبش گریبانگیر اکثر مردم این دیار از عالم و جاهل و خرد و بزرگ میباشد .

اگر هر کس در کار و شغل و فن ویژهٔ خود کام برمیداشت و تمام سعی و کوشش خود را صرف پیشرفت و بالا بردن سطح دانش و معلومات خود مینمود و بخود اجازهٔ دخالت در کار و پیشهٔ دیگران را نمیداد اکنون که نزدیک بیک قرن از تاریخ ایجاد فرهنگ جدید ایران میگذرد دیگر کشور مسا نیازی به متخصصان و دانشمندان خارجی نداشت .

طیب و جراح بجای آنکه بشغل شریف طبابت پردازد و از این طریق خدمت گرانبهایی بهم میهنان خویش انجام دهد بکار سیاست میپردازد و دانشمند و محقق کوشش میکند که بر صندلی وزارت جلوس کند و مهندس راهسازی و کشاورزی بجای آنکه در راهها و مزارع کار خود را دنبال کند و برای کشورش منشأ اثری باشد با امور اداری میپردازد .

معلم یا استادی که مثلاً پیشه‌اش تدریس زبان پهلوی و اوستائی است و در این رشته هم اهل خبره میدانند که وسعت دانشش تا چه پایه میباشد شایسته نیست در اطراف نظم و نشر خلاق سخن سعدی که مستلزم دارا بودن معلومات کافی ادبی و ذوق و قریحه ذاتی است اظهار نظر نماید .

خدا رحمت کناد استمداد سخن و حید دستگردی را که در منظومهٔ سرگذشت

ارزشیر بابکان با بیانی شیوا این مطلب را بدینسان تقریر نموده :

اگر خواهید کاین کشور مداری در این کشور بماند پایداری
همه گیرید کار خویش در پیش سپاهی تیغ و دهقان داس و مغ کیش

اگر گاه و بیگاه بعض مطبوعات موضوعی را عنوان میکنند و از روی مجامله
یا تعمد آنرا با کسانی در میان می‌نهند که غالباً از حدود دانش و معرفت ایشان خارج
است از لحاظ روزنامه نگاری و ایجاد سر و صدا و بازار روز است والا مصداق همان
بیان بلیغ شیخ اجل شیراز است که در گلستان فرموده : « مردکی را درد چشم خاست
پیش بیطاری رفت تا دوا کند بیطار از آنچه در چشم چهار پایان میکرد در دیده او
کشید در حال کور شد داوری پیش قاضی بردند گفت بروی هیچ تاوان نیست اگر این
نادان نبودی پیش بیطار رفتی منظور از این سخن آن است تا بدانی که هر که ناآزموده
را کار بزرگ فرماید ندامت برد و بنزدیک خردمندان بخفت رأی منسوب گردد . »
زبان با نقیاد کشودن و نکته گیریهای کودکانه بهره چیز و هر کس حتی نسبت
بمردان بزرگ و آثارش کشف نمودن کاری است بسیار سهل و آسان ولی انجام کوچکترین
کاری که در خور تحسین و ستایش باشد بسیار مشکل و دشوار میباشد .

زبان فارسی در طول سیزده قرن مواجه با تحولات و تطورات فراوانی گردیده
و در کشاکش این ایام نشیب و فرازهائی دیده تا بالاخره در پرتو نیروی دانش و قریحه
کویندگان و نویسندگان بمدارج عالی کمال رسیده که مورد قبول و تأیید دانشمندان
و محققان جهان بوده و خواهد بود .

این همه گنجینه‌های شایگان مشحون بنکات عرفانی و دقایق حکمی که نتیجه
ذوق و نبوغ انسانی است نظماً و نثرأ مایه مباهات و افتخار ایران و ایرانی بوده و تا زما نیکه
اخلاق و ادب و ذوق و هنر مورد ستایش و تحسین عالم انسانی باشد پایداری و جاویدان

خواهد ماند .

کاخ رفیع سخنی که امثال فردوسی ، نظامی ، سعدی ، مولوی ، حافظ ودها تن گوینده و نویسنده دیگر بنا نهاده‌اند هیچگاه باالفاظ و کلمات سخیف دشمنان این آب و خاک که منشأ آن یا از روی جهالت و نادانی است و یا از جای دیگر سرچشمه میگیرد دوچار شکست و ویرانی نخواهد شد .

متجاوز از هفت قرن است که گلستان تألیف یافته و در این مدت دراز نویسندگانیکه جامع تمام شرایط نویسندگی و دانش بوده و گلستان را سرمشق خویش قرار دادند از عهدۀ تقلید يك جمله آن‌هم برآستی بر نیامدند. این اثر عظیم از جهات تربیتی ، اخلاقی ، معاشرت و مملکتداری بزرگترین اثر ادبی و اخلاقی جهان بوده و بقول مرحوم میرزا ابوالقاسم قائم مقام بزرگترین نویسنده قرن اخیر هر ایرانی از لحاظ اخلاق و دانش لازم است که در تمام دوران حیات از مطالعه آن حتی در يك روز هم مسامحه و غفلت ننماید . دشنام و ناسپاسی نسبت بساحت مردان بزرگ چنانچه معمول این زمان گردیده و از سالهای پیشین نظایر بسیار داشته برای العین دیدیم که مایه سر بلندی و سرافرازی ناخلفان این سرزمین نگردیده و اگر هم غزلسرای معروف قرن اخیر فروغی بسطامی گفته :

در دل دوست بهر حیلۀ رهی باید کرد

طاعت از دست نیاید گنهی باید کرد

نه گناهی که بی احترامی بمقام بزرگان علم و ادب نامدار کشور باشد زیرا که این گناه عظیم از لحاظ ایران و ایرانی مورد عفو و بخشش قرار نخواهد گرفت .

وحیدزاده - نسیم